

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

**Sefer ohel Ya'aqov ve-huh hibur na'eh ve-nehmad 'al
ma'amerim tamuheh hidushe agadot ve-hidushe te'amim**

...

Shapira, Ya'aqov Kahana

אריפּש אנהכ בקעי

Frankfurt de-Odrah, 479 [1719]

VD18 10050418

נטק דעומ תכסמ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9381

מסכת אהרן יעקב מועד קטן

עשה זאת וגדולת מו עשה שדיעט ואלו הן חן חן עד דעתו
 ולחף כחן ים ל: קדק חלו נפקת חבי רחמי חן חן וסוס ל: לשתוק
 חלח סחף סוף סוס מתכוון להלכות לבניו סהות עשה זאת
 בשביל כבודו ולא משום קבלת שכר ל"א כל זמן הילכו חן חן
 ולחף סהות כשיחם חולין ויערכו בני רבי יוחנן ב"ר שמעון לח
 דיבר שום שיתח חולין חלל שלום סוס מתכוון דחילו סוס מתקן
 סוס חביו סוכר סהות לח לכבודו עשה זאת חלל משום קבלת
 השכר סהות ח"י וחף סהות כישל כנגדו שכר תורה וי"ל שלח
 הסקיד כלום עשני סהות לומר בהלכות ל"א חן חן שישמע חביו
 וידע סהות חביו לומר בהלכות והסקיד שכר תורה וחס כן
 עובת סוף שלכבוד חביו סוף עשה זאת וזהו עשית
 עשית לחביו סקיים מנות כיבר ולא
 נשבוק לשום קבלת שכר ל"א סוס
 עשה חלל חלף כוס סוף
 סהות כבודו לכבוד
 עתקים סהות ים
 חילק ביקועות
 עשה סלכוד עירסה וק"ל

אבוה א"ל לא מבני ברובי דלא מברכין לא צעורו
 צעורו לי א"ל מאי אמרו לך א"ל חבי והבי אמרו
 א"ל הנך כולחו ברכתא נינהו דתורע ולא תחצד
 תוליד בנין ולא לימותו תעייל ולא תפיק תעייל
 בלתא ולא לימותו בנך וליסקן לבי נשייהו: תפיק
 ולא תעייל תפיק בנתך ולא לימותו גבריהו ולא
 להדר לותך: ליהרוב ביתך וליתוב אושפיו דהאי
 עלמא אושפיוא וההוא עלמא ביתא דכתי קרבם
 בתימו לעולם אל תקרא קרבם לא קרבם לבלבל
 פתורך בכנא ובנתא ולא תהוי שחא דרתא דלא
 תימות איתחך ולא תנשוב אחריתא ע"כ המאמר
 והוא צ"ב

והנה אפתח לך כל הסדקין שהנחלתן בזה הענין וזה לך חזק
 דקאמר רבי יונתן בן עבכמאי ורבי יהודה בן גרי' למה לי להזכיר
 סהיה בן גרים והכלל שפעיה ואבטליון חריה חסם על כהן גדול
 שהיה ביימיהם שאמר להם ויתן בני פתוחא לשלם ופרסי' שאמר
 לכן לשון גבאי לפי שאלו עבדי בניו של קמחבב ועיין בימות סרוק
 בא לו ופרסי' עס וסביאו עס ברסי' סהי קרא דכתיב לח תנו
 איש את עמיתו באונאת דבריהם כדבר חם כיה בן גרים לח
 יאמר לו וסור מעשה חביתך וח"י קסה לי חף כחן למה לי להזכיר
 כחן סהיה בן גרים: ועו קסה דקאמר דהו תנו פרשת נדרים ב'
 רש"י ופירש"י פרשת נדרים רחשי סהות ל"א מסכת נדרים
 וקסה לי למה דווקא כר' נדרים כוונתו והלא סברא דס' נדרים
 רוב תורה סוף וסיה להם ללמוד: ועוד דקאמר בהלכותא אפטרון
 עני' ובלשון קח חנו וכו' ח"ל סלל אפטר' מנאי בחורתא ולחיה
 כיון דיקדק בלשון שאמר והלא אפטרתם מנאי בחורתא ובקנינ'
 סוף ל"ל מיימר והלא אפטרתם מנאי וזה לי חס בחורתא או לח
 וס סבריה התלמודי' ליקדק דקאמר כמי איכסור עני' בחורתא
 ובספרא קח אתו וכו' ל"ל כתיב איכסור מני' ע"ס ח' וסוכ כח
 לח סטורי' מני' ע"ס מני' וזה לי להזכיר סהיה בחורתא וסוכ כנכר'
 ועוד קסה דקאמר ל' לחדתו רבינו תלמיד שפטר מרבו ולן
 בחותו העיר נדך שיטור סהות פסם אחרת דכתיב ביום ס'
 שלח וכוים עשירים ושלשם שלח סחלן תלמיד שפטר מרבו ולן
 בחותו סע' נדך לטור חסנו ע"ס אחרת וכן קסה חזק
 סוף חסרו לו לחדתו רבינו כיון סהות כתיב ועוד כלל קאמר
 דתנו פרשת נדרים בני רש"י דמשמע רק פ' נדרים וכן א' שאמר
 לו לחדתו רבינו נדך לטור ע"ס ס' חן חן סוף כלל לפר'
 נדרים וח"ל לח פ' נדרים לחדתו חסנו ועוד קסה דקאמר רש"י
 דמשמע רק פ' נדרים לחדתו חסנו ועוד קסה דקאמר רש"י
 לבני' כתיב חסם סללו חס' של מורס כן זיל לבידכך ולחאי לח
 קאמר לבני' שאפטרון מני' כעסם סר' שג' ובי עד עתה לח סיה
 עני' כהן חס סוף חסין לברכה ועי' קסה דקאמר חזיל לבנייהו
 אשכחנהו דרמי קחאי אסדדי תבי' פלם סעגל רגלך וכו' וכתבי'
 אורח חיים סן פלם וכו' אסדדי יעבי וקח סכע' לסו כתיב יקדס
 סוף מסכיכים וכל ססנך לח ישו כס וכו' וסדד ח"ל סחי בעית סכא
 ולמה לח ח"ל מור סחי בעית סכא ולח סקאמר אשכחנהו סהוס
 דמי קחאי אסדדי שפע סהות כח וסס ככר סוף קחאו עינח סוף
 סך קחאי דאשנ' דפלם סעגל רגלך חלל סה דקאמר סדוד
 יעבי וקח סכע' לי יקדס סוף חסניכים וכו' ח"ל סחי בעית סכא
 וזה ודאי קסה למה לח חסרו לו סחי בעי' ככא קודם סחי קרא
 עני' וחף ככרס ענשים יס כחן כסם דקדוקי' סגריובין ביאור:
 ונ"ל לכאף ככל כאף סהיה כע' וסס קסוי' ראשונה סהוקסה
 לי למה לי לפרסם סהוס בני גרים עס קסוי' סחי' עני' ס' נדרים
 ולמה עני' דווקא ס' נדרים וכו' סהי תרי קוסית חזק תירנח
 לחכרתה וסוף ע"ס דאי' בספרי' בפ' מטות דבר יאל
 בני ישראל איש כי ידור נדר וכו' בני ישראל עוברין
 בלא יחל אבל לא הנגים עוברין בלא יחל או אינו
 בני ישראל ולא הנגים שייכין בלא יחל ת"ל איש
 כי ידור נדר איש לרבות את הנגים וחף כחן סחי' סוף
 לדרוש סחי' חף לח חסלים ולסודיע עטם מססיק למה סוף ס'
 לפיות גרים עטעטין סן סגדדים וסס סחי' סהוס וס סחל ענות
 סחירות

רבי

יונתן בן עבכמאי ור' יהודה בן גרים תנו פ' נדרים ב'
 רשב"י אפטרון מני' באורתא בצפרא אררו וק"ל
 מסטורי' מני' א"ל ולא איפטרתון מינאי באורתא
 אמרו לילמדנו רבינו תלמודי' שנפטר מרבו ולן
 באותו העיר צריך שיפטר הימנו פעם אחרת
 דכתי' ביום השמיני שלח את העם וגו' וכתוב ביום
 עשירים ושלשה לחודשי' שלח את העם מכאן
 לתלמיד שנפטר מרבו ולן באותו העיר צריך
 לפטר הימנו פעם אחרת א"ל לברי' בני אדם הללו
 אנשים של צורה חן זיל לגביהו וליברכך אויל
 אשכחנהו דהוה רמי קראי אהר"י כתיב פלם
 מעגל רגליך וכל דרכיך יכוננו כתיב אורח חיים
 סן חפלים ענו מעגלות' לא חרע לא קשיא כחן
 במצות שאי אפשר לעשותה על ידי אחרים
 כאן במצות שאפשר לעשותה ע"י אחרים
 יתבי וקא מבעי' לחו כתיב יקרה היא מפנינים
 וכל חפציך לא ישוו בה חא חפצי שמים ישוו בה
 וכתוב וכל חפצי' לא ישוו בה ואפילו חפצי
 שמים לא קשיא כאן במצוה שאי אפשר לעשותה
 ע"י אחרים וכאן במצוה שאפשר לעשותה ע"י
 אחרים אמרו לי מאי בעית הכא אמר להו דאמר
 לי אבא זיל גביהו דליברכך אמרו לי יהא רעוא
 דתורע ולא תחצד תעייל ולא תיפוק תיפוק ור"א
 תעייל ליהרוב ביתך וליתבי אושפיוך לבר' כל
 פתורך ולא תהוי לשחא דרתא: כי אתא לגבי

עלמא דרין
 סחי' ר"י
 עבכמאי ר"י
 גרי' תח' ס'
 נדרים כ"י
 דשכ"י עיין
 סחי' רבות'

ביאור ס'
 ס' טעות
 כי ידור נדר
 בני ישראל
 עובר בלא
 ולא סריס
 בלא יחל

מסכת אהרן יעקב מעד המן ננ

ובקדמי' ליללם הולך אחר כיוון וכוונת כנסתא הוה יום אחר
ומדן היו חיובין לחטרתא מי' עפס שמי' וק"ל
וכדמי' לישב יתר הקומי' שהעלתי בזה שהתחיל עדיין חזי כרד
לדקדק כהא דרמו קראי אהדרי כתי' פלם מעגל רגליך
וכו' ובתי' אורח חיים סן עפלם וכו' אהדרי כתי' פלם מעגל רגליך
קרא קי' איתורה פלם מעגל רגליך חס לעשות השנה ואס
לישב ולעסקו בתורה וכן ח"ח סן עפלם ח"ח היא התורה והיא
קודמת לכל דבר : ועו' תירח חס אי אפשר לעשותה ע"י
אחרת פלם מעגל חף עלימוד פתורה : ור"ן פירש שהיא קאי
אחזות פלם מעגל רגליך פלם בין עמו גדולה לקטנה וכן ח"ח
סן עפלם לא תפוקל בין עמו גדולה לקטנה וכו' ואני אהב
פירש ונ"ל לפשר הדבר ולו' : מאי קא קשיליהו הכי קראי אהדרי
דילכא האי דכתיב פלם מעגל רגליך איירי בחזות סבין עמו
לעמו פלם חיהו סהן לעשות ושא דכתיב ח"ח סן עפלם וכו'
איירי בתורה שהיא ח"ח ועלמוד תורה כנגד כולן וע"כ סן
תפלם ונ"ל מאי קא רמו קראי אהדרי וכלא כן הוא כתי' כפוטת
דאחרין כי בר מנהו ותורה אור ואחרין עבדיה מכסה עמו
ואין עבדיה מכסה תורה ונ"ל שהתורה יתר סן המנהו וע"כ ח'
ח"ח שהיא תורה סן עפלם ואין לכתוב תורה משום שום מנהו
כפולס : אך ל"ל שזהו כוונתו שיהו עור. הכי פרי קראי אהדרי
יקרה היא מפני' וכל חפניך לא ישונו בה האי חפני שמי' ישונו בה
וכו' ונ"ל אי אפשר לקרן הכי פרי קראי דלעיל ולמה ח"ח
סן עפלם שהיא קאי איתורה וע"כ לא תפלם והרי כאן כתיב
יקרה היא מפני' קאי חזי איתורה וק"ל וכל חפניך לא ישונו
בה האי חפני שמי' ישונו בה וע"כ דקרו כל דעיות סן רש"י ותוספו'
שפירש שפירתי קראי קאי איתורה סן פלם רגליך ונ"ל חל עפלם
וכן הר"ן שפירש דפירתי קאי אפנות דחלק בין תורה ומנות אי
אפשר אך לדעת הר"ן חזי עיושב כלשון ח"ח סן עפלם שא"ח
היא שייך למור על תורה שהיא נקראת ח"ח אבל על מנהו חזי
שייך למור ח"ח ונ"ל לישב דעת הר"ן ע"פ

באור בחאמר
בהא דרמו
קראי אהדרי
כתיב פלם
מעגל וכו'
בתיב ח"ח סן
עפלם

אנהו מי אהדרי בהו ויגא אהדר בי רב יאשי
אוקים' אנ' מלכים א' למחר נפתח בחברייא אתא
מנשה אחוי לי' בחלמא א' חברך ותכרא דאבוך
קרית לן מהיכן בעית למשרי המוציא א' ל לא
ידענא א' מהיכא דבעי' למשרי המוציא לא
גמירת וחבר קרית לן א' לאגמון מיהא ולמחר
דרשינן לי' משמך בפירקא א' מהיכא דקדים
בישולא א' מאחר דהכימת כולי האי מאי מעמ'
קא פלחיתו לע' א' אי הוית חתם הוית נקמ'
בשיפולא גלימא בשינך ורהשת אבתראה למחר
א' לרבנן נפתח ברבותא וכו' :

באור תמוה
בחלק רב
אשי חוקים
אנ' מלכי א'
למחר כפתי
בכחיהו

הנה מה שאור פתח הוא החומר הזה ונ"ל לישב ע"פ התורה
אשר הורינו סן השמים וכקדים יריבין חזי לישב גם הפלוגתא
דאי' בפרק זה בהאי קרא ויהי' הם שניהם לבדם
בשרה ח"ח שכל תלמידי חכמי' דומין לו לירבעם
כעשבי השרה וח"ח שכל טעמי תורה גלויס לו
כשרה :

וכי' יבאר במאי קפלטני ונסתה סין ז' לעלוקה ונ"ל לישב ע"פ :
דאי' בגמרא א' רבי יוחנן נמות שהי' בו בירבעם
טרדתו מן העולם שנאמר ויאמר ירבעם בלבו
עתה תשיב המלוכה לבית דוד אם יעלה העם
הזה לזכות זכאים בבית ה' בירושלים גמירא דאין
ישיבה בעזרה אלא למלכי ב"ד בלבד כיון דהו
לי' לרבעם דיתוב ונאנא קאמינא סכרה ה'
עברי ואם יתיבנא מורד במלכות הואי וקטלינא
לי מיד ויועין ויעש שני עגלי זהב ויאמ' איהם רב
מעלות ירושלים הנה אלוהיך ישראל אשר
העלך מארץ מצרים וישם את הא' בבית ה'
ואת הא' בן מאי ויועין אמר רבי יהודה אשר
רב שהושיב רשע אצל צדיק אמר רבי יהודה אשר
על כל דעבידנא א' הו' א' מלכא בעינא
להוי א' ה' כל דאמינא לכו עבריתא א' א' הו'
א' אפי' למפלח לע' א' צדיק ח' א' רשע
לצדיק ס' דגבר' כירבעם פלח לע' א' למנכניהו
הוא דקא בעי אי קבליתו למימרי אס לאוואף
אחי' השילוני טעה וחתמוכו' עד מאי גרמ'
לי' א' אביי ברית כרואה לשפתיים שנאמר

באור הסאמר
ארי' נקות
שהי' בו בירבעם'
טרדו סן
כעולם כו'
ח' נמירא
דאין ישיב
בעזרה אלא
למלכות ב"ד

אחאב עבר מעש ויהוא יעבדנו הרבה ע"כ
ונסג גם השאמר הוה לא וספל הוא ממשאמי הראשונים וע"כ
אפשר חת פלם האשמיס האלו כולם כדורא מתחא אך קנת
מעקבת חגלה מה מעדקדוקים הנפלים כאן מדא מאי חזי דקא'
עתה תשיב המלוכה אל בית דוד אם יעלנו הכסם הוה לעשו זכתי'
בבית ה' מאי עתה ומאי בבית ה' וכו' לך דיעין דכבית ה' קריבין
כל הקרבנו' וגם מאי דקא' נמירא דאין ישיב בעזרה לא לחלכו'
ב"ד בלבד ופ"י גמירא שהוא להכסם למשה מפני' ולא משו' קרא
למאי נפקא מיני הוה כרד ירבעם למימר שהוא גמירא ולא משו'
פסוק ומה יהי' חסר חס יי' ירבעם למימר שהוא גמירא ולא משו'
יפי' הוא דשאי לישב ואו פשיט' הוא שיאמרן סא מלכא וסא עבדא
ואס ישב יי' הוא תשבי טעמיס חייב עיתך חדא שסי' הוא חוד'
במלכות כו' ועוד שעבר על ד"ס כיון דקרא הוא למד אלא
ודאי שלא חסד התנבלות הוא אחר גמירא ונריבין אנו ללמו' פתס
סן המפורש ונ"ל לישב ע"פ דאי' כנסי' מפני' מה וזה ירבעם למלוכה
מפני' שהוכיח את שלמה על עסק כס פריעה שפסא שלמה ומפני'
מה נענש על שהוכיח אותו בדיבס ע"כ סס כמא' כיון שהוכיח
הי' כדן רק שהי' כדבס ע"כ הי' ראו' לקבלת סכר ועונש אהל'
אס נחאי' שגם הכוכח כולם הי' פלא כדן אז חף לטעה קבל לא'
ס' לו וכו' למחך וכדאי' במלכו' של' נעסק לו הסלכות רק לשלמים
ושפס שמיס וכל ז' הוא חס סוכסס הי' כדן אהל' חס פתס'
שהוכיח הי' פלח

דאי' בירושלמי מסכת פיאה א' ר' אבא בר כהנא
בתיב אורח חיים סן תפלם נעו מעגלותי לא תרע
פלסל הק' בה מתן שברן של עושי מצוות כרי
שויהו עושי' אותן באמונה ובתנחומ' הוא מאריך
בוה ע"פ משל לפרסם וכו'
ועכ"פ תוכן דבריו הוא שלכך כתוב בתורה ח"ח נכי כבוד
ח"ח וכתוב גבי שילוח סקן נ"כ למסן יאריבין ישיך כדי שלא
תפסח שוקל כמנות. למור זו מנהו קלה וכתוב מופט וכו' וכו' כל
לישב דעת הר"ן דתרי קראי קאי אפנות והכי קא קשי' לי'
כתיב פלם מעגל רגליך שהיא שוקל סן מנהו למנהו וכו' ח"ח
סן עפלם רנה למור וכו' אורח חיים שהי' בתורה כתי' לגבי
שני מנות אריכות ימים שקלות ובחמורה שבחמורת
כדי שלא תפס שוקל ח"ח ח"ח אך כתיב פלם מעגל רגליך
וכוה אפשר לישב גם הקומי' שלי שהוקשה לי למה לא אמרו לי'
מאי בעית הכס קודם שרמו הכי פרי קראי אהדרי אהדרי
דתיב הכי פרי קראי אהדרי אהדרי אהדרי אהדרי אהדרי אהדרי
אבל הכי פרי כתיב הדור יתבי וקא מבע' להו אבל למי הא
דלעיל שפירשתי דאי לא הכי פרי קראי אהדרי אהדרי אהדרי אהדרי
יכול לחלק בין מנהו ועורר ח"ח כוה כל ד' פסוקי' חדא איבעי
וק"ל אך כדמי' לישב מה שייבין הכי כלל הכי רשמי' דרמו
ולמה לא רמו להו עד השתא ונ"ל לישב ע"פ מה שפירש מהר"ם
שפדאווה והוכח בילקוט ופושב כ"ב ונ"ל לעום ריהטא כדאס
דבר ודתי' בזה שהאמר מדוע אמרו לו החכמים הכרבות כבינו
קבלות אלא רנוסם סהכסם ששלת בנו להכחי' חללה לקבל
הכרבות והי' מריב' יחד כעסקי' עמוש ששאי בנו להסלסויותם
יותר שלמי' עמו ויותר מוכי' לפשפיש הטוב עלינו וזלת חאשר הי'
הוא ולכס' כדא' כסופיך שהוא יותר וכו' להטעם הכרבות על כנו

מסכת סנהדרין פי חלק
ר' אבהו הוה רגיל דהוה קרדיש בשלשה מלכים
הולש קבל עלי' דלא דריש כיון דאתפח הדר קא
דריש א' לא קבלית עליך דלא דרשת בהו א'

מסכת סנהדרין פי חלק
ר' אבהו הוה רגיל דהוה קרדיש בשלשה מלכים
הולש קבל עלי' דלא דריש כיון דאתפח הדר קא
דריש א' לא קבלית עליך דלא דרשת בהו א'

א דאסמור
כי' כפתי
וד עפס
סוס דרמו
לי' דין
דמי' וכו'
יום הולך
חד סלילת
יין עלת